

Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto (VGI+)

Vaikams pritaikyta versija

Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto (VGI+)

Europos Sąjunga* (sutrumpintai ES) – tai 27-ių bendradarbiaujančių šalių grupė. Europos Komisija* padeda kurti ES taisykles, įstatymus, naujus planus ir politinius sprendimus* (kuriuos vadiname strategijomis).

Vykdydami savo planus, kad Europa – ir jos internetas – taptų puikia bei saugia vieta gyventi, neseniai pristatėme naują vaikams geresnio interneto strategiją (vadinamą **VGI+**). Siekiame užtikrinti, kad **JŪS** – vaikai ir jaunimas – naršydami internete būtumėte **saugūs, įgalinti*** bei **gerbiami** ir kad galėtumėte naudotis bei mėgautis interneto teikiamomis galimybėmis. Šiame lankstinuke pristatomi mūsų planai.

Kai kurių čia vartojamų žodžių ir frazių (pažymėtų *) paaiškinimus rasite lankstinuko pabaigoje.

Kam mums reikalinga strategija?

Pirmą kartą strategiją, kaip sukurti vaikams geresnį internetą, sugalvojome dar 2012 metais. Tačiau nuo to laiko internetinis gyvenimas labai pasikeitė. Pavyzdžiui, esate **labiau prisijungę** nei bet kada anksčiau, o per pastaruosius 10 metų daugumos vaikų ir jaunimo **internete praleidžiamas laikas** išaugo beveik dvigubai. Prie technologijų jungiamasi **vis jaunesniame amžiuje**, ir daugelis jūsų kasdien naudojasi išmaniaisiais telefonais bei socialinių tinklų platformomis.

Deja, ne viskas, ką veikiate ar matote internete, yra gerai. Pavyzdžiui, daugumai jūsų **internetinės patyčios** ir toliau išlieka didele problema. Kai kurie jūsų **stokoja pasitikėjimo** naršydami internete arba **neturi prieigos** prie reikiamų **švietimo galimybių, priemonių** ar **internetu ryšio**. Daugelis programėlių ir paslaugų, kuriomis naudojate, pavyzdžiui, bendraudami su draugais ar žiūrėdami turinį internete, **nėra pritaikytos jums**, ir neapsaugo jūsų nuo netinkamo* turinio, kontaktų ar kitų galimų pavojų.

y#&!

Savo naujame plane siekiame tai pakeisti. Be to, norime užtikrinti, kad jūs galėtumėte **dalyvauti priimant ES sprendimus**, kurie turi įtakos jūsų gyvenimui internete dabar ir ateityje.

Kurdami šią strategiją ir planą ateičiai dirbome su daugybe žmonių (juos vadiname suinteresuotaisiais asmenimis*). Be to, kalbėjomės su daugybe vaikų ir jaunimo iš Europos, kad šis planas atspindėtų jaunų žmonių, kaip jūs, norus ir problemas.

Ką apima strategija?

Mūsų planas grindžiamas trimis pagrindiniais tikslais. Mes vadiname juos ramsčiais.

Norime saugaus interneto, kuris apsaugotų tave nuo to, kas gąsdina, liūdina ar verčia jaustis nejaukiai.

Norime, kad internete jaustumėsi gerai, mokėdamas juo naudotis saugiai ir smagiai.

Norime, kad galėtum išsakyti savo nuomonę ir dalyvauti užsiėmimuose vaikams, kuriuose pasakytum, kokio saugaus interneto norite.

1

1-asis ramstis – mūsų siekis, kad tavo skaitmeninis pasaulis būtų saugus

Kartu su **internetinių platformų teikėjais*** (pavyzdžiui: „Meta“, „Snap“, „TikTok“ ir kitais) kursime taisykles, kurios užtikrintų, kad internetinės paslaugos tau būtų saugios (vadiname jas elgesio kodeksu*). Norime užtikrinti, kad internete matytum tik tai, kas **pritaikyta tavo amžiui** (kartu ieškome būdų, kaip įrodyti savo amžių, kad turėtum prieigą prie atitinkamų internetinių paslaugų), ir kad tai, ką matai internete, **neverstų tavęs jaustis keistai bei nejaukiai ir tavęs neliūdintų**.

Siekiame, kad platformose, kuriomis naudojiesi, būtų pateiktos **lengvai suprantamos sąlygos, kaip saugoma tavo asmeninė informacija, gerbiamos tavo teisės ir nebūtų brukamos tikslinė reklama*** pagal tavo internete pateikiamą informaciją.

Be to, norime užtikrinti, kad būtumėte **apsaugoti nuo patyčių internete, neapykantos* ir bet kokios žalos**. Ateinančiais metais ieškosime būdų, kaip kuo paprasčiau suteikti tau pagalbą dėl patyčių ir kitų problemų internete, nesvarbu, kurioje šalyje gyveni.

2

2-asis ramstis – siekiame, kad gautum reikalingų įgūdžių, žinių ir pagalbos

Siekiame, kad **išmoktum saugiai naudotis internetu** namie ir mokykloje. Tau reikia žinių, kuo pasitikėti internete, ir įgūdžių atsirinkti, kas tikra, o kas ne. Be to, reikia kad **žinotum, kur kreiptis pagalbos iškilus su internetu susijusioms problemoms.**

Dirbsime su sprendimus priimančiais asmenimis* tavo šalyje, kad **mokyklose būtų mokoma internetinio saugumo ir medijų raštingumo***, ir kad tavo mokytojai, tėvai bei globėjai žinotų, kaip tau kuo geriau padėti, kai naršai internete.

Suprantame, kad esate unikalūs ir visi turite skirtingų poreikių bei susiduriate su įvairiomis situacijomis tiek prisijungę, tiek neprisijungę. Vykdydami šį planą, norime **padėti jums VISIEMS saugiai ir tinkamai naudotis internetu.** Trumpai tariant, **nė vienas neliks nuošalyje!**

3

3-asis ramstis – siekiame, kad galėtum išsakyti savo nuomonę

Siekiame, kad galėtumėte internete mokytis naujų dalykų ir **pasidalyti savo idėjomis, kokio interneto norėtumėte.**

Dirbsime kartu su jumis – per **VGI jaunimo ambasadorius*** ir **VGI jaunimo forumus** jūsų šalyse – kad reguliariai gautume atsiliepimų ir kartu su jaunimu planuotume jums skirtą veiklą bei mokymus įvairiomis internetinėmis temomis.

Mūsų tikslas – **išklausti jūsų idėjas** ir kartu su kitais **įgyvendinti pokyčius. Peržiūrėsime šį planą kas dvejus metus**, kad patikrintume, ar jis vis dar veikia, ir padėtume spręsti naujas interneto problemas.

Kas toliau?

Kaip ir visuose geruose planuose turime bendradarbiauti su kitais (pvz., įmonėmis, mokytojais ir sprendimus priimančiais asmenimis), kad jį įgyvendintume! Ateinančiais mėnesiais bei metais ir toliau planuosime bei įsimsės veiksmų ir informuosime jus.

Sekite naujienas VGI jaunimo mini svetainė www.bikyouth.eu

Kreipkitės į savo šalies saugesnio interneto centrą, jei norite dalyvauti jaunimo forumo veikloje ir jei reikia pagalbos ar informacijos bet kokių klausimų, susijusių su internetu.

Kai kurių žodžių ir frazių, vartojamų šiame lankstinuke, paaiškinimas

Žodis ar frazė

Ką reiškia

VGI jaunimo ambasadoriai

VGI jaunimo ambasadoriai – tai grupė jaunų žmonių, kurie atstovauja visam Europos jaunimui ir dalijasi savo idėjomis apie saugesnį internetą su įmonėmis, organizacijoms bei žmonėms, kurie siekia kurti vaikams geresnį internetą.

Elgesio kodeksas

Elgesio kodeksas – tai dokumentas, kuriame pateikiamos taisyklės, užtikrinančios, kad tau teikiamos internetinės paslaugos būtų saugios. Pavyzdžiui, gali būti nurodyta, kiek tau turėtų būti metų, kad galėtum naudotis socialinių tinklų programėlėmis, pvz., „TikTok“ ar „Snapchat“, arba kaip saugoma tavo informacija.

Sprendimus priimantis asmuo

Sprendimus priimantis asmuo – tai žmogus arba žmonių grupė, atsakinga už svarbių sprendimų priėmimą didelėje žmonių grupėje, pavyzdžiui, įmonėje arba šalyje.

Įgalinantis

Įgalinti reiškia suteikti kam nors galią ir įgaliojimus veikti. Taip asmeniui suteikiama daugiau pasitikėjimo ir užtikrinama galimybė tai padaryti.

Europos Komisija

Europos Komisija (arba sutrumpintai EK) padeda formuoti įstatymus ir politiką Europos Sąjungoje. Pavyzdžiui, ji leidžia įstatymus, susijusius su ekonomika, internetu ir saugumu.

Europos Sąjunga

Europos Sąjunga (sutrumpintai ES) – tai 27-ių bendradarbiaujančių šalių grupė.

Žodis ar frazė

Ką reiškia

Neapykanta

Neapykanta – tokia bendravimo forma, kai vartojami neigiami, agresyvūs ir grubūs žodžiai, nukreipti į tam tikrą asmenį ar žmonių grupę. Dažniausiai ji būna skirta konkrečiai žmonių grupei dėl šalies, iš kurios jie kilę, jų odos spalvos, religijos, lyties ar kt.

Netinkamas

Netinkamas reiškia nederamą arba tokį, kuris gali pakenkti arba išgąsdinti. Dažnai kalbame apie tai, kad internetinis turinys arba kontaktai – tai, ką matote internete, arba žmonės, kurie su jumis susisiečia internete, – yra netinkami vaikams ir jaunimui.

Medijų raštingumas

Medijų raštingumo tikslas – padėti vaikams ir jaunimui saugiai ir išmintingai naudotis visų rūšių žiniasklaidos priemonėmis: knygomis, žurnalais ir laikraščiais, televizija ir radiju bei internetiniu turiniu. Jis padeda jauniems žmonėms įvertinti randamą turinį, ieškoti patikimų informacijos šaltinių ir pagarbiai reikšti mintis.

Internetinių platformų teikėjai

Internetinių platformų teikėjai – tai kompanijos, kurioms priklauso socialinių tinklų platformos, kuriomis mes naudojames. Pavyzdžiui: „Facebook“, „Instagram“ ir „WhatsApp“ priklauso kompanijai „Meta“ ir yra jos valdomos, „Snapchat“ priklauso „Snap Inc.“, o „TikTok“ priklauso „ByteDance“.

Politiniai sprendimai

Politiniai sprendimai – tai taisyklių, įstatymų ar planų rinkinys, kurį priima vyriausybės, siekdamos tikslo. Pavyzdžiui, jei siekiama, kad kiekvienas vaikas eitų į mokyklą, politinis sprendimas gali būti pastatyti po mokyklą kiekviename mieste. Europos Komisija padeda kurti Europos Sąjungos įstatymus ir politinius sprendimus bei siūlo naujų planų, kaip tobulinti ES.

Žodis ar frazė

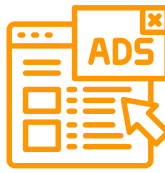
Ką reiškia

Suinteresuotieji asmenys

Suinteresuotasis asmuo – tai žmogus, žmonių grupė arba organizacija, suinteresuota tam tikru projektu ar iniciatyva. Šiuo atveju tai yra visi tie žmonės, kurie siekia padėti vaikams bei jaunimui, kad jie turėtų saugesnį internetą ir reikalingų žinių bei įgūdžių.

Tikslinė reklama

Tikslinė reklama (arba tiksliniai skelbimai) – tai skelbimai, kurie pagrįsti tavo internete pateikiama informacija arba informacija apie svetaines, kuriose lankaisi, ir yra rodomi tau, nes spėjama, kad būtent tai tu nori matyti. Dėl to gali kilti problemų, nes šiais skelbimais bandoma įtikinti tave pirkti daiktus, kurių tau nereikia, arba jie parodo tik vieną istorijos pusę.

Pilnas strategijos pavadinimas yra:

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

[Skaitmeninis dešimtmetis vaikams ir jaunimui: nauja Europos strategija dėl vaikams geresnio interneto \(VGI+\) COM\(2022\) 212 final](#)

 Sekite mus: @BetterNet4EU, @Insafenetwork.

Ypač dėkojame VGI jaunimo ambasadoriams iš visos Europos už neįkainojamą indėlį bei pagalbą kuriant šį vaikams skirtą vadovą.

Pastaba dėl autorių teisių

© Europos Sąjunga, 2022

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39). Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC-BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai. Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti tiesioginį atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Print ISBN 978-92-76-58640-1

doi:10.2759/945858

KK-09-22-258-LT-C

PDF ISBN 978-92-76-58678-4

doi:10.2759/82681

KK-09-22-258-LT-N